

ŠTUDIJSKA KNJŽNICA
VIA GEPPA 9
TRIESTE 312

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Problem tedna

Vladni program

Predsednik Leone je v parlamentu predložil program nove vlade. Obrazložitev tega programa je trajala komaj 15 minut. Že tako kratka obrazložitev je dovolj jasno spričevalo o tem, kakšen je omenjeni program in da poslovna vlada ne namerava pristopiti k reševanju nobenega bistveno važnega, četudi še tako nujnega problema. Seveda demokristjani

«opravičujejo» svoje ravnanje z izgovorom, da imajo naloge nove vlade «določeno vsebino in določen rok».

Naloge nove demokristjanske vlade, kakor jih je obrazložil predsednik Leone, so:

1. Poskrbeti v določenem roku za odobritev državnih proračunov, ki jih je pripravila prejšnja vlada in ki jih bo nova vlada ponovno predložila.

2. Jamčiti v notranji politiki svobodo vseh v «skladnem ustavnem ravnovesju» in «brniti ustanove italijanske republike» ter «zavrniti poskuse, ki nasprotujejo demokratičnemu sistemu».

3. Reševati vprašanja, ki jih ni mogoče odlagati, «v pričakovanju obnove dialoga med političnimi silami, ki naj bi pripeljal do sestave večine za novo vlado».

Nova vlada bo nadaljevala zunanjo politiko njenih predhodnic. Ostala bo zvesta atlantizmu. Nadaljevala bo torej «z naporom za tisti razvoj, ki v okviru zahodne solidarnosti prispeva k miroljubnemu sodelovanju med Vzhodom in Zahodom».

To so v glavnem cilji, ki si jih postavlja demokristjanska poslovna vlada. Zanj drugih problemov, četudi če tako nujnih in perečih, ni. O pravičnih delavskih zahtevah ni v programu nove vlade nič konkretnega. Prav tako ne o zahtevah kmetov in drugih kategorij državljanov. Deželne ustanove so postavljene popolnoma ob stran. Niti o volilnem zakonu za deželo Furlanijo-Julijsko krajino, ki je bila ustanovljena že v prejšnji legislaturi, ni niti besedice. Niti o tako važnih problemih kot so problemi miru in miroljubnega sožitja, denuklearizacija Sredozemlja, odprava tujih vojaških oporišč na italijanskem ozemlju ali v teritorialnih vodah, ni nobene besede.

Jasno je, da je ta program nesprejemljiv. Zato bodo komunisti glasovali proti zaupnici. Tako vlada kot njen program nista odraz volje, ki so jo državljani na nesporen način izpričali na volitvah dne 28. in 29. aprila.

gram nista odraz volje, ki so jo državljani na nesporen način izpričali na volitvah dne 28. in 29. aprila.

Dve zborovanji KPI v Trstu

Za danes 5. julija sta napovedani dve javni politični zborovanji v Trstu. Ob 20. uri bo gov. Sema govoril na trgu pri Sv. Jakobu, ob 20.30 pa gov. Franc Gombač pri Rumeni hiši v Barkovljah. Oba govornika bosta obravnavala aktualna politična vprašanja.

Prihodnja številka «Dela» bo izšla 19. julija.

Protislovenska koalicija

Na zadnji seji tržaškega pokrajinskega sveta so demokristjani, fašisti, socialdemokrati, republikanci in liberalci zavrnili razpravo o resoluciji, ki sta jo predložila socialistična svetovavca Pečenko in Medani, v kateri je bila postavljena zahteva, naj pokrajinska uprava poskrbi za objavo slovenskega prevođa besedila posebnega statuta avtonomne dežele Furlanija-Julijska krajina in ga razdeli med dijake višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Trstu.

S tem dejanjem so predstavniki omenjenih strank — in vedeti moramo, da so nekateri izmed njih tudi na zadnjih volitvah lovili slovenske glasove in da so socialni demokristi celo širili svojo demagoško propagando z letaki v slovenščini — še enkrat konkretno dokazali kakšno je njihovo zadržanje do Slovencev, odnosno, kako njihove stranke tolmačijo pravice slovenske narodne manjšine v naši deželi.

Če bi hoteli podrobneje analizirati besede, ki so jih izrekli predstavniki gori omenjenih nacionalističnih strank — všteti tudi besede predsednika pokrajinske uprave, ki je seveda, demokristjan — bi težko ugotovili, kje se neha hinavsko zavijanje in kje se v resnici jasno pokaže njihovo nacionalistično protislovensko nastojenje. O fašistih seveda nima pomena pisati.

Tako kakor socialistična svetovavca so tudi komunisti odločno vztrajali na stališču, da gre za načelno spoštovanje pravic slovenske etnične skupnosti, toda govoriti šovinistom o teh pravicah pomeni isto kot metati bob v steno.

Vodja komunistične skupine, svetov. Colli je zahteval, naj pokrajinska uprava tiska in razdeli besedilo posebnega statuta v slovenskem jeziku in je ponovil predlog, ki ga je postavila naša skupina že preteklega februarja. Tudi svetovavec Sema je poudaril, da je nasprotovanje objavi posebnega statuta v slovenščini še en dokaz nasprotovanja pravicam Slovencev.

Zahteve komunistov in socialistov so zadele na gluha ušesa. Predlog socialistov, ki ga omenjamo v uvodu, je bil — zavrnjen.

Slovinci, zapomnite si to!

Sporočilo Deželne komisije KPI

Zahtevajmo deželne volitve

V ponedeljek je bil v Vidmu sestanek Deželne komisije KPI za Furlanijo-Julijsko krajino. Sestanka se je udeležil tudi član osrednjega vodstva KPI, poslanec Macaluso.

Deželni komite je po obširni razpravi o nujnosti odobritve zakona za izvolitev prvega deželne sveta, naslovil vsem regionalističnim političnim silam, naj zastavijo vse sile, da se čimprej omogoči odobritev tozadavnega zakona.

Spričo poskusov, da se postavi ob stran rešitev temeljnih vprašanj obnove italijanske družbe in spričo ustanovitve sedanje vlade, ki ji predseduje poslanec Leone, kar je v polnem protislovju z voljo volivcev, je odobritev zakona za deželne volitve, in torej izpolnitev ustavne obveznosti še posebno nujna.

Borba številnih kategorij delavcev, zlasti tekstilcev v Gorici in Ronkah, spolovinarjev v vsej deželi, delavcev ladjedelnic CRDA in tržaških pristaniščnikov, katerim Deželni komite izraža vso svojo solidarnost, so najjasnejši dokaz nujnosti načrta za ekonomski in socialni razvoj in torej izvolitve deželne sveta. Tudi zmaga delavcev predliskih rudnikov, ki je omogočila odstranitev monopolov, podčrtuje to nujnost.

Deželni komite ponavlja nujnost rešitev vseh teh vprašanj s skupnim nastopom vseh sil, ki se borijo za deželo in predvsem s tovariši socialisti. Zato bo sklical prihodnjega septembra deželno konferenco, na kateri bodo predložene smernice političnega delovanja v novo nastalem položaju.

Za podkrepitev potrebne akcije v parlamentu je bila v tesni povezavi z Deželnim komitejem ustanovljena skupina komunističnih parlamentarcev dežele, ki je že podvzela potrebne pobude za koordiniranje delovanja v novi legislaturi. Za odgovornega te skupine je bil imenovan poslanec Lizzero.

Ker je bil tov. Lizzero izvoljen v poslansko zbornico in ker so mu bile poverjene nove naloge v okviru parlamentarne skupine, ga je Deželni komite razrešil dolžnosti sekretarja. Za novega sekretarja je bil izvoljen tovariš Silvano Bacicchi, za podsekretarja pa tov. Mario Colli.

Novo deželno tajništvo KPI sestavljajo tovariši: Bacicchi, Colli, Sema in Moschioni.

Solidarnost z delavci tekstilnih tovarn v Podgori in Ronkih

Za danes, petek, 5. julija je napovedana splošna stavka v vsej goriški pokrajini. Ta stavka je v znak solidarnosti z delavkami in delavci tekstilnih tovarn v Podgori in Ronkih.

Če ne bo med tem prišlo do obnove pogajanj za rešitev obstoječega spora med delavci in delodajavci, (kar pa v trenutku, ko gre naš list v tisk še ne kaže) bodo danes delavci vse porajine z veliko stavko konkretno manifestirali svojo razredno solidarnost z junaškimi tekstilci, ki že toliko časa vztrajajo v težki borbi za svoje pravice.

V zadnjem času je odmev te borbe zajel zelo široke kroge. Politične stranke, razne organizacije in notranje tovarniške komisije drugih strok so se postavile na stran tekstilcev. Tudi občinski sveti so izglasovali resolucije v njihovo korist.

Po vsej pravici lahko trdimo, da spada prav sedanja borba tekstilcev in velika solidarnost najširših slojev prebivavcev med največje borbe, ki jih je kdajkoli bojeval delavski razred na Goriškem. In prav to je gotovo jamstvo za prav tako gotovo zmago.

Izidi volitev v Delavskih zadrugah

Volitve v Delavskih zadrugah so zaključene. Rezultat je sledeč: Lista št. 1. je prejela 4.894 ali 42,38 odstot. glasov, lista št. 2 pa 6.658 ali 57,63% glasov. Od 16.000 vpisanih članov jih je glasovalo 11.886. Veljavnih glasov je bilo 11.557.

V zadnjih letih je bilo vpisanih v Delavske zadruge mnogo novih članov. Zaradi tega se je tudi število volivcev izredno povečalo. Na novo vpisani člani so po večini iz vrst krščanske demokracije in drugih italijanskih nacionalističnih

strank. Zaradi tega se je tudi število glasov, ki so bile oddane listi št. 2 občutno povečalo. Tudi število glasov za listo št. 1, torej za listo, ki jo sestavljajo komunisti, socialisti in neodvisni, se je povečalo in sicer za 600 v primerjavi z zadnjimi volitvami, ki so bile redno izvršene. Na listi št. 1 so bili izvoljeni: Mario Ervatti in Pietro Robba kot člana upravnega sveta in dr. Battello v nadzorni odbor. V novi odbor ni bil izvoljen noben Slovenec.

Kongres sekcije KPI v Križu

V sredo 26. junija je imela sekcija KPI v Križu svoj kongres. Na njem so tovariši pregledali bilanco svojega delovanja in sprejeli program bodočega delovanja. Poročilo o dosedanjem delovanju je podala tov. Leda Sirk, predsedoval pa je tov. Pacchioni. Izvoljen je bil nov sekcijski komite, katerega sestavljajo tovariši: Viktor Bogatec, Ada Daneu, Albin Maganja, Jože Sedmak, Angel Sedmak, Nino Sosič, Gaby Sedmak, Leda Sirk, Boris Tence in Srečko Vidoni; za revizorje pa so bili izvoljeni tov. Rudolf Dilenardo, Nandi Sedmak in Zoro Tretjak. Federacijo sta na kongresu zastopala tov. Gombač in Pescatori.

Novemu kriškemu sekcijskemu komiteju želimo mnogo uspehov pri delovanju.

Kratke vesti

ITALIJANSKA SOCIALISTIČNA STRANKA bo imela svoj kongres 25. oktobra. Tako je sklenilo njeno osrednje vodstvo. Datum kongresa je bil že večkrat predmet razprav vodstva omenjene stranke. Do dokončne tozadavne odločitve je prišlo šele pred nekaj dnevi. Prejšnje odločitve je pripisati razmeram, ki so v zvezi s politično krizo

V JUGOSLAVIJO je pred dnevi dopotovala vladna delegacija Tanganjike. Na obisku bo ostala 10 dni. Z jugoslovanskimi državniki se bo delegacija razgovarjala o povečanju sodelovanja med obema državama. Že pred tem oiskom so, bili v Jugoslaviji številni tanganjiški državniki

V GVAJANI se položaj vedno bolj zaostrojuje. V teku je splošna stavka, ki traja že več mesecev. Baje je ta stavka najdaljša v zgodovini. Spopadi med policijo in stavkajočimi so takorekoč na dnevnem redu. Pretekli teden so demonstranti zasedli tudi poslopje parlamenta. Kot je znano spada Gvajana pod britansko kolonialno upravo.

Politični pregled

MARSAL TITO je bil ponovno izvoljen za predsednika Socialistične federativne republike Jugoslavije...

V ARGENTINI se je povečala napetost. Oborožene sile so v pripravnem stanju...

KANADA bo dobila jedrsko orožje. To novico je sporočil sam predsednik vlade...

GENERALNA SKUPSCINA OZN je zaključila svoje posebno zasedanje...

BEN BELA poziva na oborožen boj proti rasistom in kolonialistom v Južni Afriki...

Kritična faza ekonomskih odnosov v kapitalističnem svetu

Tendenc gospodarskega razvoja v kapitalističnih državah v letošnjih prvih mesecih ni mogoče jasno opredeliti...

Na splošno je mogoče za ves Evropski skupni trg (EST) reči, da se je njegovo gospodarstvo v glavnem ustalilo...

Na tak razvoji je nedvomno vplivalo to, da so se izjalovila navedena z vključitev Velike Britanije v EGS...

V takem položaju so nastale težave tudi v pogajanjih z ZDA, na katerih naj bi na osnovah ameriškega zakona o trgovinski ekspanziji dosegli znižanje carinskih tarif na o-

skih odnosih med kapitalističnih stranih za celih 50%. Težave so v tem, da imajo ZDA tako visoke zaščitne carine...

Pogajanja z ZDA, ki so na tem, da jih prekinemo, pa tudi širša pogajanja za razširitev menjava blaga z drugimi deželami iz zlasti z manj razvitimi...

Nadaljevanje na 4. strani

O gospodarskem razvoju na Madžarskem

Reševanja vsakodnevnih problemov družbeno-ekonomskega razvoja kažejo, da si na Madžarskem veliko prizadevajo...

Gospodarski načrt za leto 1963 privedeva za 8% večjo industrijsko proizvodnjo kakor lani...

Med gospodarskimi nalogami zbujaajo pozornost zlasti težnje po znatno večji kmetijski proizvodnji...

Industrijskim panogam, v katerih se je Madžarska specializirala (strojna industrija, izdelovanje telekomunikacijskih naprav...

deluje v delitvi dela v okviru Sveta za vzajemno ekonomsko pomoč. Pa načelu, da mora gospodarski razvoj spremljati ustrezno naraščanje življenjskega standarda...

Pomembni so letošnji ukrepi za reorganizacijo in usmerjanje industrijske proizvodnje. Osnovna značilnost teh ukrepov so integracije...

Agresivni načrti NATO na sredozemskem področju

Pentagon posveča zadnje čase večjo pozornost severnoafriški obali Sredozemskega morja...

Področje Sredozemskega morja se spreminja v velik strateški kompleks NATO, namenjen vojni uporabi formacij letalonosilk...

Sredozemsko morje, ki zajema približno štiri tisoč kilometrov, je že od nekdaj imelo izredno važno vlogo v svakaršnih načrtih...

žavam to ne bo posrečilo, jim bo ob koncu leta 1963 ostalo na severnoafriški obali praktično samo letalsko oporišče Villousfield v Libiji...

Potem ko je zgradil na sredozemskem področju razpreden sistem za operacije svojih agresivnih sil...

niranih združenih atomskih sil NATO, ne glede na to ali se bodo imenovale mnogostranske, mnogo narodov obsegajoče...

Pri tem imajo svojo vlogo naslednje okoliščine. Prvič, osnovni element atomskih sil NATO naj bi bile podvodne in površinske ladje...

Druga okoliščina je v zvezi z notranjim položajem v NATO. «New York Times» je poročal, da si Washington v snovanju združenih atomskih sil NATO prizadeva zagotoviti zase sodelovanje vsaj šestih dežel...

Je pa še tretji vzrok, da se Združene države zanimajo za sredozemsko področje...

Vse te okoliščine so povzročile, da si atlantski strategiji zadnje čase očitno prizadevajo prenesti glavne napore na južni bok NATO...

Generalmajor B. TEPLINSKI («Novoje vremja»)

Za pravice ameriških črncev

Generalni sekretar ameriškega združenja za napredek barvanega prebivalstva Roy Wilkins je povedal, da bodo v ZDA vse poletje demonstracije proti rasni segregaciji...

Wilkins je ostro kritiziral tako voditelja republikanske stranke kakor tudi nekatere demokratske voditelje iz južnih držav zaradi njihovega negativnega stališča do tega zakona...

«Če republikanska stranka v tej krizi okrog človeških pravic ne bo imela kaj ponuditi črnecem», je izjavil Wilkins...

Na koncu je Wilkins pozval ameriške črnce, naj spremene Washington v široko poprišče demonstracij in sprevedov ves čas...

Področju Sredozemskega morja prisojajo vlogo pri vzpostavitvi planiranih združenih atomskih sil NATO...

